

Sõõm kvaliteetset bordood

Donizetti "Armujook" Rahvusooper Estonias

ELINA SEEGEL

klaveripedagoog

Operi kujunemise ajal valit-
ses Euroopa teatrilavadel
peamiselt itaalia tõsine oo-
per ehk *opera seria*. 18. sa-
jandi alguseks tekkis traditsioon esitada
ooperi vaheaegadel publiku lõbustami-
seks koomilist laadi stseene, mis sageli
olid elulisemad ja tõepärasemad kui üle-
vad ooperisüžeed. Neist vahepaladest
kujunes välja iseseisev žanr *opera buffa*
(it k lõbus ooper), mis sai kiirelt publiku
sooja vastuvõtu osaliseks. Erinevalt tõsi-
sest ooperist oli *buffa* muusika lihtsa-
koelisem ja sündmuste areng kiirem.
Tulihingeline ooperiarmastaja (mina
nende hulgas) ei nimeta *buffa*-oopereid
oma lemmikute seas, aga Donizetti
"Armujoogis" on küllaga kaunist muusi-
kat ja vaimukaid stseene, et seda täiel
rinnal nautida. "Armujooji" süünd oli
märkimisväärselt kiire – Donizettile anti
tellimuse täitmiseks aega vaid paar nä-
dalat. Libretist Felice Romani poole
pöördudes kirjutas Donizetti: "Jätan sul-
le libreto jaoks nädala. Aga pea silmas, et
primadonna saab olema sakslanna
Heinefetter, tenor on mämmutaja
Genero, koomik Frazzolini määgib nagu
kitsetall ja prantsuse bariton Dabadie ei
ole üldse midagi väärt..." Lugu kerge-
usklikust armastajast saigi vürtsitatud
sama värvikate karakteritega, nagu olid
helilooja meelest esietendusel osalenud
lauljad.

Rootsi lavastaja **Georg Malviuse**
tööde hulka kuulub rohkesti draamala-
vastusi ja oopereid, aga siiski on ta pea-
miselt tuntud oma muusikalilavastuste
poolest. "Armujook" kui koomiline oo-
per sobib sellesse ritta hästi ja muusika-
lilaadseid võtteid on märgata ka selles la-
vastuses. Ooperi libreto, ühest küljest
lihtsameelne külajant, teisalt mäng tõsis-

Kristel Pärtna Adina ja Oliver Kuusik Nemorino rollis.

FOTO HARRI ROSPU

te tunnetega, ei anna eriti võimalust kasutada tänapäeval levinud tegevustiku meie aega toomist, seega järgib valdav enamik lavastustest originaali. Malvius on siiski püüdnud leida loole uut vaatenurka ja toonud sündmused Baskimaa külakesest sajanud hilisemasse Sitsiiliasse, kus sõjameeste asemel elavad külaelu mafioosod. Tegevus saab alguse enne saaliuste sulgemist, sest väsinud külapoiss pikutab juba eelmisest õhtust saadik turutrepil. On muidki vaimukusi, mis looga hästi kaasa mängivad (hommiku saabudes kuuleme kukke kiremas ja koera haukumas), aga ka hetki, kus oleks tahtnud kuulda (ja näha) vähem müra ja rohkem muusikat. Mitmesugused sõiduvahendid, mis lavalt läbi käisid – auto, mootorratas, vanker, jalgrattad –, mõjusid kokkuvõttes pisut kohmakalt, sest õiget sõiduefeki vähese ruumi tõttu näidata ei õnnestunud. Lavakujundus (kunstnik **Ellen Cairns**, Šotimaa) oli tõepärane ja toetas tegevust, aga kostüümid jäid pisut fantaasia- ning värvivaeseks (põhiline riideese tundus olevat põll). Valguskunstnikki (**Palle Palmé**, Rootsi) oleks võinud rohkem Sitsiilia päikesega mängida, hämarust oli etenduses häirivalt palju.

Peategelast, lootusetult armunud külapoissi Nemorinot esitab **Oliver Kuusik**, kelle häälele see osa kahtlemata sobib. On auditav, kuidas Kuusik püüab oma tegelasi kehastades alati endast parimat anda, küll aga tuleks ehk kriitilisemalt valida vahendeid, sest tema dramaatilised (nt noor Faust) ja koomilised kangelased (Nemorino) on oma eksalteerituses ehk liiga sarnased. Kui Nemorino karakter jättiski üldiselt pisut naiivse mulje, siis aaria “Una furtiva lagrima” oli kõige paremas mõttes tenorlikult esitatud ja pani hetkeks uskuma, et tegu on noore mehe tõsiste tunnetega. Imeilus *piano*, kurb südamlilik meeoleolu, mida õnneks ka orkester ei varjutanud. Külalissolisti **Cataldo Caputo** (Itaalia) nüansirikas muusikaalne esitus rõhutas vähem *buffa*’t ja tõi esiplaanile keerulised tunded. Meelde jääva rolli tegid mõlemad Adinad. **Kadri Kipper** nautis oma naiselikku võimukust, eriti heliseb tema kaunis hääle ilusasti üle orkestri ülemises registris; **Kristel Pärtna** Adina oli teistsugune: mahlasema, kandvama hääle

ning lihtsama olekuga. **René Soom** (Belcore), kelle esinemine on aasta-aastalt nauditavamaks muutunud, laulis oma tasemel, aga karakteri kergatslikkus ja arrogantsus ei jätnud tema isikliku soliiduse taustal seekord eriti usutavat muljet. **Rauno Elp** mängis Belcore uhkeldava hoiaku paremini välja. Huvitavalt oli lahendatud Adina ja Dulcamara (**Pavlo Balakin** või **Rauno Elp**) teise vaatuse duett. Hääleliselt meeldib Balakin mulle ehk enam, aga Elp demonstreeris oma lavalise vabaduse ja mängulustiga tõelist näitlejameisterlikkust. Irvitamine selle üle, kuidas väarikas bordoo vajadusel afrodisiaakumiks muutub, ning see, kuidas Elp südamerahuga vorsti süües oma osa heal tasemel (kuid *buffa*’likult) edasi laulis, oli vaimustav. Või mulle ainult tundus, et ta söi päriselt? *Last but not least*. **Olga Zaitseva** Giannetta mõjus värskendavalt, kuigi roll on imeväike. Tema karakter oli nappide vahenditega meelde jäävaks mängitud.

Toetavaks partneriks solistidele oli külarahvast kehastav koor, mille liikmetest igauks kujutas mõnd läbimõeldult kujundatud karakterit. Kui koor lõputseenis saali suundus ja sealt sündmuste pealiinile kaasa laulis, oli tunda teerikku vaimustust. Tütarlaste koketeerimine ja külajoodiku südamlik pealetükkivus panid inimesed muhelema.

Orkestrit juhatas nähtud etendustel **Lauri Sirp**. Kui suvises etenduses (20. juunil) oli tunda loksumist lauljate ja orkestri vahel, siis sügisel (23. oktoobril ja 15. novembril) püsis kõik juba paremini koos. Hoolimata sellest, et vana hea Estonia on meile armas, ootab Eesti ammu uut, spetsiaalselt muusikateatril ehitatud maja. Praegune lava on väike, lauljatel on raske orkestrit üle laulda, eriti häiris suurtes ansamblites, et orkestripartii oli vali ja peensusteni jälgitav, aga lauljaid ei olnud kuulda.

Pikk ja vaimustunud aplaus (eriti 23. oktoobri etendusel) näitas publiku rahulolu. Ja et keegi ei tunneks end petetuna, lisan lõppu ühe päris armujoogi retsepti. Vaja läheb 2 sl konjakit, 1 tl vaarikalehti, 1 tl roosi- või saialilleõisi, 1 tl kibuvitsalehti, 3 kl vett ja näpuotsatäis köömneid. (Nastja. “Armastuse maagia”. Fookus Meedia OÜ, 2014).

25. jaanuaril 2015

kell 15

Estonia kontserdisaalis

EESTI KOORIÜHINGU
aastapreemiategala

Collegium Musicale

Eesti Noorte Kontsertorkester

E STudio noortekoor

Kammerkoor Head Ööd, Vend

Kammermeeskoor JÕUD

Noorte Segakoos Vox Populi

Raadio Laulustuudio mudilased

Tallinna Muusikakeskkooli noortekoor
ja tütarlastekoor Ellerhein

Piletid 7 ja 5 eurot
Piletilevist

kooriyhing.ee